

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΕΝ ΟΥΡΑΝΩ ΦΑΝΕΝΤΟΣ ΣΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Παρασκευὴν, 7^{ην} /20^{ήν} Μαΐου 2022, ἑωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἑορτὴ τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ Σταυροῦ.

Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἡ Ἐκκλησία, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων πανηγυρίζει τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἔτος 351 μ.Χ. εἰς ὥραν τρίτην, ἤτοι ἐνάτην πρωϊνὴν τῆς ἡμέρας, ἐφάνη σταυρός ἐξ ἀστέρων λαμπρότερος ὑπὲρ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ ἕως τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, τὸν ὁποῖον πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων τῶν Ἱεροσολύμων εἶδον ἐν θαυμασμῷ καὶ ἐδοξολόγησαν τὸν θεόν, συμφώνως πρὸς περιγραφὴν Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων τοῦ Κατηχητοῦ, πρὸς Κωνσταντῖνον τὸν βασιλέα, υἱὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου.

Διὰ τὸ γεγονός τοῦτο ἐτελέσθη θεία Λειτουργία ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, συλλειτουργούντων Ἁγιοταφιτῶν Ἱερομονάχων Πρεσβυτέρων καὶ Ἱερέων ἄλλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ διακόνων, ψάλλοντος τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεῶν καὶ τοῦ κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου καὶ προσευχομένων μοναζουσῶν καὶ εὐλαβῶν πιστῶν.

Ἄμα τῷ τέλει τῆς θείας Λειτουργίας ἤρξατο ἀπὸ τῆς Ἁγίας Ἀποκαθλώσεως τῆ συμμετοχῆ τῶν Ἁγιοταφιτῶν Ἀρχιερέων καὶ Ἱερομονάχων λιτανεῖα τρίς περίξ τοῦ Ἁγίου Τάφου.

Μετά ταύτην ἀνεγνώσθη πρὸ τοῦ Ἁγίου Κουβουκλίου ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦ Ἀρχιερέως ἡ Εὐαγγελικὴ Περικοπὴ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ἁγίου Κυρίλλου, ἡ περιγράφουσα τὸ ὑπερφυσικὸν γεγονός τοῦτο ἑλληνιστί, ὁμοίως καὶ ἀραβιστί ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου καὶ ἀνεπέμφθη δέησις.

Ἐν τέλει, τῶν κωδῶνων κρουομένων, ἡ Ἀρχιερατικὴ συνοδεία ἀνῆλθεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἀπέδωσε τὰ σέβη αὐτῆς εἰς τὸν Μακαριώτατον Πατέρα ἡμῶν καὶ Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλον, ἔνθα ὁ Σεβασμιώτατος προσεφώνησεν Αὐτόν ὡς ἔπεται:

«Μακαριώτατε, Πάτερ και Δέσποτα,

Πριν ἀπὸ εἴκοσι αἰῶνες ὁ σταυρός ἦταν ὄργανο ατιμωτικῆς τιμωρίας και φρικτοῦ θανάτου. Οἱ Ρωμαῖοι καταδίκαζαν στην ποινὴ τῆς σταυρώσεως τους πιο μεγάλους εγκληματίες.

Σήμερα ὁ σταυρός κυριαρχεῖ σ' ολόκληρη τὴ ζωὴ των πιστῶν χριστιανῶν, σ' ολόκληρη τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς ὄργανο θυσίας, σωτηρίας, χαράς, αγιασμοῦ και χάριτος. Ὅπως γράφει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, «αὐτὸ τὸ καταραμένο και αποτρόπαιο σύμβολο τῆς χειρότερης τιμωρίας, τώρα ἔχει γίνεῖ ποθητὸ και αξιαγάπητο». Παντοῦ τὸ βλέπεις: «Στην ἁγία Τράπεζα, στις χειροτονίες των ἱερέων, στη θεία λειτουργία, στα σπίτια. Τόσο περιπόθητο σ' ὅλους ἐγίνε το θαυμαστὸ αὐτὸ δῶρο, ἡ ἀνέκφραστη αὐτὴ χάρη.»

Ο ίδιος ο Κύριος, με υπερφυσικά γεγονότα και θαυμαστές αποκαλύψεις, φανέρωσε σε διάφορες περιστάσεις, με τρόπο κραυγαλέο, πώς το σημείο του Σταυρού αποτελεί το σύμβολό Του και το αήττητο τρόπαιο των πιστών.

1. Ο γνωστός εκκλησιαστικός ιστορικός Ευσέβιος Καισαρείας (+340), σύγχρονος του αγίου Κωνσταντίνου του Μεγάλου, περιγράφει εναργέστατα και αδιάψευστα το πασίγνωστο περιστατικό της εμφανίσεως του φωτεινού σταυρού στον Μεγάλο Κωνσταντίνο με την επιγραφή «εν τούτω νίκα», και μάλιστα μέρα μεσημέρι, με μάρτυρες όλους τους άνδρες του στρατεύματός του.

2. Εκτός από την παραπάνω υπερφυσική φανέρωση του σημείου του σταυρού, έγινε και μία άλλη, πάλι μπροστά σε αναρίθμητους αυτόπτες μάρτυρες, όταν βασιλιάς ήταν ο Κωνσταντίνος, γιος του αγίου Κωνσταντίνου, και αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων ο άγιος Κύριλλος. Το θαύμα διηγείται ο ίδιος ο άγιος Κύριλλος στον βασιλιά με μία επιστολή του, στην οποία αναφέρει ότι την ημέρα εκείνη (7 Μαΐου του 346 μ.Χ., την περίοδο της Πεντηκοστής), γύρω στην τρίτη ώρα (9 π.μ.), φάνηκε στον ουρανό το σημείο του Τιμίου Σταυρού, τεράστιο, ολοφώτεινο, εκτεινόμενο από τον άγιο Γολγοθά μέχρι το Όρος των Ελαιών. Δεν το είδαν ένας και δυο, αλλά όλοι οι κάτοικοι των Ιεροσολύμων. Και δεν φάνηκε για μία στιγμή μόνο, αλλά για ώρες πολλές κρεμόταν στο στερέωμα. Και ήταν τόσο λαμπρό, ώστε ξεπερνούσε στη λάμψη τις ακτίνες του ήλιου, για αυτό και μπορούσαν να το δουν φανερά μέρα-μεσημέρι. Βλέποντας αυτό το θαύμα, ο λαός της πόλεως έτρεξε στο ναό της Αναστάσεως.

Αν η 14^η Σεπτεμβρίου αποτελεί την εορτή της Υψώσεως του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού, εορτή κατά την οποία ανθρώπινα χέρια, Πατριαρχικά και Βασιλικά, ύψωσαν τον Τίμιο Σταυρό, προβάλλοντάς Τον ως το σύμβολο της χριστιανικής πίστης και το «κλείθρον του Παραδείσου», διότι αποτελεί το σημείο της αναφοράς μας σ' Εκείνον που έχυσε το πανάγιο αίμα Του επάνω Του, η 7^η Μαΐου αποτελεί μία άλλη εορτή Υψώσεώς Του, όχι από ανθρώπινα χέρια αυτήν τη φορά, αλλά από τα «χέρια» του ίδιου του Θεού. Διότι Εκείνος θέλησε, όταν η χριστιανική πίστη είχε ήδη γίνει αποδεκτή και είχε επεκταθεί, να φανερώσει τον Σταυρό στον Ουρανό, σαν μία επέκταση, θα λέγαμε, της φανέρωσής Του επί Κωνσταντίνου του Μεγάλου, με το γνωστό «Εν τούτω νίκα». Η υμνολογία της Εκκλησίας μας προβάλλει το γεγονός και το διατρανώνει σε όλες τις παραμέτρους του: «Σήμερα χαίρεται το θεϊκό πλήθος των πιστών. Διότι φάνηκε ο Σταυρός στον Ουρανό σε μεγάλη έκταση. Λάμπει ο αέρας από φως άκτιστο. Φωτίζεται ο αέρας και γίνεται ωραίο το πρόσωπο της γης. Τραγουδά θεία άσματα η Εκκλησία του Χριστού. Δείχνει η Εκκλησία τον σεβασμό της, τιμώντας τον θείο και υπερθαύμαστο Σταυρό που την διαφυλάσσει από τον Ουρανό». (Σήμεραρον χαίρει πιστών πληθύς ή θεία. Φαίνει γάρ ούράνιος Σταυρός έν πέρασι. Λάμπει αίθήρ φως άπρόσιτον. Άήρ αύγάζει καί γής τό πρόσωπον ώραίζεται. Μέλπει θείοις ἄσμασιν ή Έκκλησία Χριστού. Σέβει τιμώνσα τόν ἄνωθεν αύτήν φρουροῦντα Σταυρόν τόν θεῖον καί ύπερθαύμαστον), (Στιχηρόν Έσπερινού).

Το Παλαίφατο Πατριαρχείο των Ιεροσολύμων, κατακολουθώντας την τάξη και πράξη της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τιμά και γεραίρει τας εορτάς, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η σημερινή εορτή, «του εν ουρανών φανέντος σημείου του Τιμίου Σταυρού», η οποία, αν και είναι τοπική εορτή έχει επηρεάσει την ανά την υφήλιον Ορθοδοξίαν.

Ευχηθείτε Μακαριώτατε, όπως η γεραρά ημών Αδελφότης συνεχίσει την παράδοσιν

ταύτην εις τους αιώνας των αιώνων».

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας